

Arkæologisk Forum er et fagligt tidsskrift der søger at sætte det arkæologiske fag ind i en større sammenhæng – både videnskabeligt og samfundsmæssigt. Her kan både arkæologisk faglige og fagpolitiske emner behandles og debatteres.

Skriv til Arkæologisk Forum:

Arkæologisk Forum modtager gerne bidrag. Kontakt redaktionen, og få råd og vink om indhold, læsere, formaliteter, deadlines m.v.

Fagfællebedømmelse:

Generelt bliver tekster i Arkæologisk Forum fagfællebedømt. Fagfællebedømte artikler er markeret med en stjerne (*) ved forfatternavnet.

Kontakt:

redaktion@archaeology.dk
www.archaeology.dk

© Forfatterne og Arkæologisk Forum.

Artikler, indlæg og billeder må ikke mangfoldiggøres i nogen form uden skriftlig tilladelse fra redaktionen.

Redaktion:

Mette Palm (ansv. redaktør)
Jette Rostock
Bo Jensen
Anna Beck
Ole Thirup Kastholm
Signe Lützau Pedersen
Sara Gjerlevsen
Morten Ravn

Udgiver:

Foreningen af Fagarkæologer – FaF

Forsidebillede:

5000 år gamle fodspor fundet ved udgravning på Femernbæltprojektet.

Foto: Museum Lolland Falster ©

Tryk og oplag:

Holbæk Museum trykker 250 stk.

Arkæologisk Forum udkommer:

maj og november

Abonnement og løssalg private:

165,- kr. årligt (2 numre)

82,50 kr. pr. nummer

ISSN 1399-5545

Foreningen af
Fagarkæologer
faf@archaeology.dk
www.archaeology.dk

Vandskræk!

Danmark. Dette ørige med sine uendelige kyster, et landskab, hvor meget er vand. Vandet giver på den ene side særlige præmisser for færdsel og samfund – alt det maritime – og på den anden side unikke bevaringsforhold for organiske materiale og fossile landskaber – alt det marine.

Derfor er det helt naturligt, at dansk arkæologi har udviklet stærke traditioner indenfor den maritime arkæologi og den marinarkæologiske metode. Fundet af Skuldelevskibene i 1962 var et vendepunkt, ikke alene fordi fundet gav et unikt indblik i senvikingetidens samfund, men også fordi selve udgravningen, dokumentationen og den efterfølgende eksperimentelarkæologiske proces satte nye standarder, som vækkede international bevågenhed – og stadig gør det.

Undersøgelserne ved Skuldelev resulterede i at Nationalmuseet oprettede Skibshistorisk Laboratorium. Dette var igen grundlaget for, at Nationalmuseets Marinarkæologiske Forskningscenter kunne grundlægges i 1993 på en bevilling fra Danmarks Grundforskningsfond. Imidlertid løb pengene ud ti år senere, og da Nationalmuseet ikke ønskede at videreføre det marinarkæologiske engagement, overlod man opgaven til Vikingskibsmuseet. Hertil virksomhedsoverførtes en håndfuld af centrets personale, men det var langtfra alle centrets aktiviteter og tiltag, der kunne videreføres. Ikke mindst uddannelsen af nye marinarkæologer blev en vanskelig opgave at løfte.

I 2003 så det nu sort ud efter 40 års medvind. Landets centrale museum ville ikke have våde fingre, og på Københavns Universitet havde man kort før opgivet Danmarks eneste lektorat i maritim arkæologi, som i øvrigt var uden den praktiske, marinarkæologiske dimension. Derfor blev det hilst velkomment herhjemme såvel som i udlandet, da Syddansk Universitet i 2006 slog dørene op for en international marinarkæologisk kandidatuddannelse. I dag, små ti år senere, har denne uddannelse desværre kun en stakket frist. I 2020 er den varslet lukket, som en del af den ministerielt pålagte "dimensionering" af det humanistiske område. Det er påfaldende, at dimensioneringen hermed rammer et fag, som kun udbydes ét sted i Danmark.

Den manglende vilje til at skabe frugtbare og blivende forsknings- og uddannelsesmæssige rammer for dette væsentlige arkæologiske felt er slående. Det er ikke desto mindre afgørende, at vi her i landet kan uddanne arkæologer med marine kompetencer, der kan tage hånd om de kulturhistoriske interesser, som befinder under vandets overflade. Det er ikke sikkert, at denne uddannelsesopgave varetages bedst på Syddansk Universitet, som i dag. Bedre var det nok, at den i højere grad blev varetaget i et tættere samarbejde med de eksisterende arkæologiske uddannelser i Aarhus og København, hvorved den marinarkæologiske metode kunne forankres solidt i en bredere arkæologisk forståelse.

Men dette er indtil videre ønsketænkning. For nuværende – hvor faktum er truslen om lukning af vores eneste marinarkæologiske uddannelse – må følgende slås fast: Når vi i Danmark skaber så dårlige rammer for varetagelsen af den marine kulturarv, så opfører vi os som en fisk med vandskræk.

Redaktionen